

Pin sen

De fleste ved, at vi fejrer Jul, fordi Jesus har fødselsdag. Mange ved også, at vi fejrer Påske, fordi det har noget med Jesu død at gøre, men hvorfor vi fejre Pinse fortøner sig for mange mennesker hen i det uvisse. Nogle mener, at det har noget at gøre med Pinesolen, der danser.

Ordet Pinse kommer af det græske *pentekosté*, som betyder ”halvtred-sindstve”. Det vil sige 50 dage efter Påske. Pinsen falder således tidligst den 10. maj og senest d. 13. juni. I år er det Pinsedag søndag d. 15. maj, og som bekendt 2. Pinsedag om mandagen. I gamle dage havde vi også tredje Pinsedag, men den afskaffede Struense i 1770.

Som andre af vore højtider og mærkedage i kirken har Pinsen rod i tiden før kristendommens fødsel.

Pinsefesten var takkefest for høsten i det gamle jødiske samfund, men omkring år 200 blev den gjort til en kirkens fest. Ved den første Pinse gik det for alvor op for de kristne, at den Jesus Kristus, der var død, havde en opgave til dem. For at udruste dem til det, sendte han sin ånd. Helligåndens komme regnes for den kristne kirkes stiftelsesdag. Evangeliet blev af de

kristne hurtigt spredt viden om, og på den måde opstod den kristne kirke.

Pinesolen

At solen skulle danse Pinsemorgen er en forestilling, der sandsynligvis stammer fra midten af 1800-tallet.

På den tid er der flere beretninger - ikke mindst fra borgerlige miljøer - der fortæller at man Pinsemorgen skal ud og se solen danse. En af de ældste vidnesbyrd findes i Vilhelm Bergsøes »Fra den gamle fabrik«, der udkom i 1869.

Oprindeligt var det Påskesolen, der dansede af glæde over Jesu opstandelse. At det senere er blevet Pinesolen, har nok noget at gøre med, at det i maj-juni er blevet varmere i vejret.

Men der findes en metrologisk forklaring på, at Pinesolen godt kan danse. Tidligt på foråret er der ofte lag af kold og varm luft om morgenen. Når man se solopgangen, bliver lyset fra solen brudt forskelligt i atmosfæren, når solen står lavt. Det kan med lidt god vilje betegnes som en dans. Det skyldes altså, at lysstrålerne bliver brudt forskelligt i de forskellige lag.

I København var det tradition ved 1800-årenes slutning, at man drog til

Frederiksberg pinsemorgen for at »se solen danse«. Mange benyttede lejligheden til at få sig en glad aften (og nat) med dans og musik til den lyse morgen. Når de københavnske spille- og dansesteder lukkede, begyndte man ude i det frederiksbergske, hos f.eks. Kehlet og Josty. Ved 3-4 tiden var der trængsel på de udadgående sporvogne, og Pinsedag var én af årets travleste for sporvognspersonalet. Mange havde madkurve med, og lejrede sig på plæner eller ved borde. Til udflugten skulle man have det pæne tøj på, gerne nyt, hvis midlerne var til det. Også i arbejderbørns erindringer fra begyndelsen af 1900-årene, fortælles om forventningen om at skulle have det fine tøj på.

Det var imidlertid ikke alle skovgæster, der havde festet fra aftenen i forvejen. En anden mulighed var at stå tidligt op, og drage af sted for at tilbringe hele dagen i skoven. Det var der også en del, der gjorde.

Københavnerne tog i dyrehaven, og andre steder gjorde man naturligvis brug af de lokale skove eller parker. Mange benyttede lejligheden til at plukke bøgegrene, og bringe hjem. Det er en skik, der kan minde en del om bondesamfundets »sommer-i-by«-tradition. Her bragte man »majgrønt« hjem i procession og i fællesskab. Men selvom byfolkenes bøgegrene var en mere individuel foreteelse, var en del af tanken bag den samme: At tage sommeren med hjem, og vise den frem.

Pinsekarnevallet

I 1982 startede Pinsekarnevallet i København. De to første år var vejret bragende flot, og det var en fantastisk start på denne begivenhed, som skulle gå hen og blive en tradition. Senere gik festen over gevind, men i 1993 kom der igen styr på det.

Fra fredag 13. til søndag 15. maj vil Fælledparken igen lægge græs til årets karneval. Op imod 80 orkestre vil i løbet af de tre dage optræde med det bedste musik fra hele kloden - og som sædvanligt er det ganske gratis at overvære for publikum.

Kilder

Redaktionen har læst grundigt på Janne Kroghs artikel i HomeNyt fra 23. maj 2004, samt sakset lidt fra www.historie-online.dk og www.karneval.dk.

John Jensen A/S
VVS INSTALLATIONER

- VVS INSTALLATIONER
- NYE BADEVÆRELSE
- OLIE/GASFYR
- EJENDOMSSERVICE
- VARMEANLÆG
- FJERNVARME
- FORSIKRINGSSKADER
- HOVEDENTREPRISER

40 års erfaring

Medlem af:
DANSK VVS
INSTALLATØR FORENING

DØGNVAGT
Rundageren 17 • 2640 Hedehusene
43 99 85 86 - 46 56 00 86
www.jj-vvs.dk